

Co-funded by
the European Union

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ГІДНОСТІ
ДИТИНИ: ПРОТИДІЯ
НАСИЛЬНИЦЬКИМ МЕТОДАМ
ВИХОВАННЯ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

24-25 квітня 2025 року

Одеса

2025

Оргкомітет конференції:

Давиденко В'ячеслав, ректор Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, полковник поліції;

Корнієнко Максим, проректор університету, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції;

Беляк Ольга, директор КЗ «Одеський фаховий педагогічний коледж», кандидат педагогічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист;

Домброван Наталія Василівна, начальник відділу організації наукової роботи ОДУВС, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник поліції;

Ковальова Олена Володимирівна, професор кафедри адміністративної діяльності поліції, кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник, майор поліції;

Матвєєва Лілія Георгіївна, завідувач кафедри загальноправових дисциплін, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції;

Пальшков Костянтин Євгенович, професор кафедри загальноправових дисциплін, кандидат політичних наук, доцент;

Пишна Алла Георгіївна, завідувач кафедри адміністративної діяльності поліції, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник поліції;

Харченко Наталія Михайлівна, практичний психолог, кандидат психологічних наук.

Статті друкуються в авторському варіанті. Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей, які суттєво перевищували запропоновані обсяги.

Забезпечення принципу гідності дитини : протидія насильницьким методам виховання : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 24-25 квітня 2025 р.). – Одеса : ОДУВС, 2025. – 214 с.

Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури. Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.

САЙТ КОНФЕРЕНЦІЇ

вікових особливостей та комунікативні навички, що дозволяють забезпечити ефективну правову допомогу в умовах особливої вразливості дитини.

Таким чином, участь адвоката в системі захисту дітей від насильства є ключовим інструментом реалізації права дитини на захист. Міжнародне, європейське та національне законодавство покладає на адвоката важливу місію – не тільки юридичний супровід, а й сприяння у створенні безпечного правового середовища для дітей.

Література:

1. Організація Об'єднаних Націй: Конвенція ООН про права дитини. Нью-Йорк : ООН, 1989.

2. Комітет ООН з прав дитини. Загальні коментарі до Конвенції ООН про права дитини. URL: <https://www.ohchr.org/en>.

3. Рада Європи. Європейська конвенція з прав людини. Страсбург: Рада Європи, 1950.

4. Офіс Генерального прокурора. Домашнє насильство: кримінальні провадження за 5 місяців 2024 року. URL: <https://opendatobot.ua/analytics/domestic-violence-2024-5>.

5. ЮНІСЕФ. Насильство щодо дітей – статистичні дані та аналітика. URL: <https://www.unicef.org/>.

РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАХИСТІ ПРАВ ДІТЕЙ

КЕЙДАЛЮК Володимир

*викладач кафедри адміністративної діяльності поліції
Одеського державного університету внутрішніх справ*

доктор філософії з права

ГРУХ Дар'я

студентка 3 курсу спеціальності 081 "Право"

Одеського державного університету внутрішніх справ

В Україні діє багато громадських організацій, які присвятили свою діяльність дітям. Так, наприклад, Всеукраїнська фундація «Захист прав дітей» – це організація, яка активно працює над тим, щоб права дітей в Україні були захищені та дотримані [1]. Особливої актуальності це набуло під час воєнного часу, де права дитини масово порушуються, особливо зі сторони держави агресора. Наприклад, право на безпеку: діти живуть в умовах постійного страху та небезпеки, коли втрачають відчуття безпеки та захищеності; право на сім'ю: війна розлучає дітей з їхніми сім'ями, діти втрачають батьків або інших близьких родичів, так

само, відбувається незаконне вивезення дітей за межі України. В цих умовах роль громадських організацій стає критично важливою. Відомою громадською організацією в Україні є Ла Страда – Україна, яка працює для забезпечення гендерної рівності, миробудування, запобігання гендерно зумовленому насильству, зокрема, домашньому насильству, протидії торгівлі людьми та забезпечення прав дітей, сприяючи впровадженню стандартів прав людини в усіх сферах життя суспільства та держави. Одним з напрямів діяльності є захист прав дітей. Організацією був створений потужний тренінговий центр «Ла Страда – Україна», який є центром розроблення навчальних та тренінгових програм. Громадська організація відкрила досить потужний тренінговий центр, який функціонує заради покращення якості роботи осіб, які працюють з неповнолітніми Вони виступають як незалежні суб'єкти, що діють в інтересах дітей, надаючи їм необхідну допомогу та захист [2].

Також аналізуючи діяльність організацій, дотичних до захисту прав дітей, необхідно згадати ЮНІСЕФ, що працює у 190 країнах і територіях для охоплення дітей та молоді, які найбільше потребують допомоги. Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) відкрив своє Представництво у Києві у 1997 р, у період часу діяльності Фонд надав Уряду України допомогу на загальну суму 130 млн дол. США, що дозволило розробити і реалізувати низку програм у галузі охорони здоров'я, води і санітарії, освіти та захисту прав дітей. Основна мета програми ЮНІСЕФ для України – сприяти реалізації прав дітей в Україні та скороченню прогалин у доступі дітей до найнеобхідніших послуг. Отже, роль ЮНІСЕФ в Україні є вкрай важливою та дієвою у сфері захисту та підтримки дітей. Саме ЮНІСЕФ підтримує більшість проектів, які реалізуються задля покращення прав неповнолітніх в Україні [3].

Права дитини за законодавством України визначені низкою нормативно-правових актів, які спрямовані на забезпечення, реалізацію та захист прав дитини у нашому суспільстві. Конституція України чітко визначає, що шлюб ґрунтується на вільній згоді жінки і чоловіка. Кожен із подружжя має рівні права і обов'язки у шлюбі та сім'ї. Батьки зобов'язані утримувати дітей до їх повноліття. Повнолітні діти зобов'язані піклуватися про своїх непрацездатних батьків. Сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою[4]. Це означає, що держава зобов'язана створювати умови для того, щоб сім'ї могли повноцінно функціонувати, а діти – зростати в безпечному та сприятливому середовищі. Також у Конвенція ООН про права дитини вказано, що права дитини – це міжнародний договір, який гарантує

кожній дитині на планеті певний набір прав[5]. Це як універсальний «захисний щит», який держави зобов'язуються використовувати, щоб діти росли щасливими та здоровими. Основним законом у нашій державі, який захищає права та інтереси дитини є Закон України «Про охорону дитинства», який визначає, що дитина – це особа віком до 18 років (повноліття), якщо згідно з законом, застосовуваним до неї, вона не набуває прав повнолітньої раніше[6].

Громадські організації відіграють ключову роль у процесі захисту прав дітей, оскільки є незалежними структурами, що можуть оперативніше реагувати на проблеми суспільства. Вони здійснюють моніторинг дотримання прав дитини, надають правову допомогу, забезпечують психологічну та соціальну підтримку. Діяльність таких організацій особливо важлива в період війни, оскільки держава не завжди встигає реагувати на всі виклики, пов'язані із захистом дітей. ГО можуть не лише забезпечувати допомогу у кризових ситуаціях, але й проводити адвокаційну діяльність, впливаючи на зміни у законодавстві та державній політиці.

Громадські організації (ГО) є незалежними суб'єктами, які діють на користь суспільства, зокрема дітей, про що зазначають науковці Мирошниченко. А., Бойко. В. та підкреслюють важливість співпраці між державою та громадянським суспільством для ефективного захисту дітей, особливо в умовах воєнних дій [7]. Діяльність ГО охоплює широкий спектр: від правової допомоги до соціальної підтримки, що дозволяє комплексно підходити до вирішення проблем дітей. Загалом, захист прав дітей є багатогранною проблемою, яка потребує спільних зусиль держави, громадських організацій, міжнародних партнерів та суспільства загалом. Умови війни вимагають ще більшої уваги до прав дітей, адже вони є найвразливішою категорією населення. Робота громадських організацій допомагає забезпечити комплексний підхід до вирішення цих проблем, надаючи необхідну підтримку дітям у складні часи.

Отже, громадськими організаціями зроблений значний внесок у підтримку неповнолітніх та їх батьків, розв'язані деяких ключових проблем та надані рекомендації щодо їх усунення державним органам, однак як недолік слід зазначити, що громадські організації недостатньо співпрацюють з державними органами задля спільної мети. Саме комплексний підхід надав би ще більш суттєвий результат у захисті прав дитини.

Література:

1. Всеукраїнська фундація «Захист прав дітей». URL: <https://www.aufcr.com> (дата звернення 02.04.2025).

2. Ла Страда – Україна. URL: <https://la-strada.org.ua/> (дата звернення 02.04.2025)
3. ЮНІСЕФ Україна. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/> (дата звернення 02.04.2025).

4. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#n4334> (дата звернення 02.04.2025).

5. Конвенція про права дитини URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text (дата звернення 02.04.2025).

6. Про охорону дитинства. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text> (дата звернення 02.04.2025).

7. Мирошниченко, А., Бойко, В. Роль держави та громадянського суспільства у захисті прав дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій. Молодий вчений, 1 (132) 2025. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/6338/6199> (дата звернення 02.04.2025).

ЮВЕНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ У ЗАХИСТІ ДИТИНИ

КОСТЕНКО Валерія

*курсант 103 взводу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Одеського державного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: ГАЛУНЬКО Віра
професор кафедри адміністративної діяльності поліції факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності НПУ
Одеського державного університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор*

У сучасних реаліях правоохоронні органи в Україні відіграють ключову роль у дотриманні захисту прав дітей. Варто зазначити, що підрозділи правоохоронних органів у цій сфері беруть свій початок ще з часів проголошення незалежності, проте Україна постійно розвивається в правовому руслі світової інтеграції. Обравши курс на євроінтеграцію, вона зобов'язала себе забезпечити ефективне функціонування інститутів, які будуть гарантувати верховенство права, додержання прав і свобод людини й громадянина. Це викликало реформування, що торкнулось і колишніх підрозділів кримінальної міліції у справах дітей – зараз це підрозділи ювенальної превенції, що мають нові завдання та повноваження. Підрозділи ювенальної

Наукове видання

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ГІДНОСТІ ДИТИНИ: ПРОТИДІЯ НАСИЛЬНИЦЬКИМ МЕТОДАМ ВИХОВАННЯ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

24-25 квітня 2025 року

Підп. до друку 24.06.2027" . Формат 60x84/16.
Друк" . Папір офсетний. Гарнітура Times.
Ум.-друк. арк. 14,7. Обл.-вид. арк. 15.2.
Наклад 60 прим.

Надруковано з готового оригінал-макет 0
Редакційно-видавничий відділ
Одеського державного університету внутрішніх справ
м. Одеса, вул. Успенська,1,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДП № 3507 від 25.06.2009